

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve- iki-firkanin-beyani - Set 1**

1-) Temsilde anlatılan saray hakikatte neyi temsil eder? (8 kelime)  
İçinde yaşadığımız

2-) Her şeyin kendine mahsus bir dille tesbih etmesi neyi ifade eder? (8 kelime)

Varlıkların hâlleriyle

3-) Sarayın bölümlerinin çok sayıda âleme karşılık gelmesi, yaratılış hakkında ne öğretir? (11 kelime)

Yaratılışın tek

4-) Altı günde yaratma ifadesi burada hangi yönü öne çıkarır? (8 kelime)  
Yaratılışın ölçülü,

5-) Yeryüzünün kalbinde ateş bulunmasına değinilmesi, temsildeki mutfakla nasıl bağ kurar? (12 kelime)

İçten işleyen bir

6-) Güneş, Ay ve yıldızların emre bağlı olması tevhid açısından neden önemlidir? (13 kelime)

En büyük varlıkların

7-) Temsilde geçen gizli hazinelerin cevherleri hakikatte neyi anlatır? (5 kelime)

İlâhî

8-) Temsildeki rehber kimdir? (4 kelime)

Hız.

9-) Rehberin yardımcılarının peygamberler olması hangi dini yapıyı gösterir? (8 kelime)  
İlâhî hakikatin

10-) Diğer topluluk hangi özelliklerle nitelenir? (17 kelime)  
İnkâr ve azgınlık tarafında

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 2**

1-) Metinde temsilin bittiği söylendikten sonra okuyucu neye davet edilmektedir? (8 kelime)  
Benzetmenin arkasındaki

2-) Gece ve gündüzün peş peşe çevrilmesi hangi ilahî sıfatları düşündürür? (7 kelime)  
Kudret,

3-) Gökler, yer ve içindekilerin tesbih etmesi hangi temel inancı destekler? (10 kelime)  
Bütün varlıkların

4-) Çok sayıdaki âlemin her birinin farklı biçimde süslenmesi hangi sonucu doğurur? (8 kelime)  
Yaratılıştaki hem

5-) Kâinat sayfasına ayetlerin yazılması benzetmesi neyi anlatır? (11 kelime)  
Olayların ve

6-) Temsildeki yiyecekler hangi ilahî nimete işaret eder? (12 kelime)  
Rahmetin özellikle yeryüzünde

7-) Harika sanatlar ile kudret mucizeleri arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur? (12 kelime)  
Temsildeki sanat eserleri,

8-) Temsildeki cevherler neden doğrudan nimetlere değil de ilahî isimlerin cilvelerine benzetilmiştir? (12 kelime)  
Çünkü burada görünen

9-) Davetliler arasında cin, insan ve hayvanların bulunması, ilahî rububiyetin kapsamı hakkında ne gösterir? (12 kelime)  
İlâhî terbiye ve

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve- iki-firkanin-beyani - Set 3**

1-) Metindeki temsil-hakikat ilişkisine göre, kâinat neden bir saraya benzetilmiş olabilir? (10 kelime)

Çünkü içinde

2-) Kutsal hükümdarın “ezel ve ebed” sahibi olarak anılması neyi ifade eder? (12 kelime)

Onun zamanla sınırlı

3-) Gece-gündüz dönüşümü ile gök cisimlerinin itaatinin birlikte verilmesi neyi kuvvetlendirir? (10 kelime)

Kâinatın tamamında

4-) Varlıkların farklı dillerle tesbih etmesi ifadesi, sözsüz delil hakkında ne öğretir? (12 kelime)

Her varlığın yapısı

5-) Sarayda görülen şaşırtıcı sanat eserleri bu dünyada neyin karşılığıdır? (7 kelime)

Allah'ın

6-) Misafirlerin cin, insan ve hayvanlar şeklinde belirtilmesi dünya hakkında hangi anlayışı verir? (12 kelime)

Dünyanın farklı canlıların

7-) Dünya misafirhanesi ifadesi, insanın dünya hayatına nasıl bakması gerektiğini hatırlatır? (13 kelime)

Dünyayı kalıcı yurt

8-) Rehberin Hz. Muhammed olması, insanın kâinatı doğru anlamasında neden belirleyicidir? (13 kelime)  
Çünkü kâinatın sahibini,

9-) Davet edilen misafirler kimlerdir? (10 kelime)  
Dünya misafirhanesinde

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 4**

1-) Metinde kâinatın üst ve alt tarafları nasıl tasvir edilerek bütünlük kurulmuştur? (14 kelime)

Üst taraf göklerle,

2-) Yeryüzünün çiçeklerle donatılmış şekilde sunulması hangi ilahî file delil sayılabilir? (8 kelime)

Süsleme, rahmet

3-) Hükümdarın kutsal bir Zât olarak tanıtılması, temsilin yönünü hangi alana taşır? (11 kelime)

Sırf tabiata

4-) Sarayın odaları veya bölümleri hakikatte neye karşılık gelir? (9 kelime)

Çok çeşitli

5-) Temsildeki mücevherler ile ilahî isimler arasında nasıl bir bağ kurulmuştur? (10 kelime)

Değerli cevherler,

6-) Dünya misafirhanesindeki davetliler arasında hayvanların da sayılması hangi bakış açısını doğurur? (15 kelime)

İnsan merkezli dar

7-) Temsildeki yiyeceklerin rahmet meyveleriyle açıklanması, nimet anlayışını nasıl derinleştirir? (13 kelime)

Nimeti yalnız tüketilecek

8-) Rehberin yardımcıları ve talebeleri kimler olarak açıklanmıştır? (7 kelime)

Yardımcıları

9-) İman ehli ile inkâr ehli arasındaki temel fark bu parçada nasıl özetlenebilir? (16 kelime)

Biri kâinatı vahyin ışığında



## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 5**

1-) Metinde anlatılan sarayın âlem olarak açıklanması, temsilin amacını nasıl netleştirir? (12 kelime)

Anlatılanların hayalî bir

2-) Göğün ışıklı, yerin çiçekli tasviri okuyucuda nasıl bir kavrayış uyandırmayı hedefler? (12 kelime)

Bütün kâinatın güzellik

3-) Gecenin ve gündüzün art arda gelmesi hangi hakikati göstermektedir? (13 kelime)

Her şeyin ilahî

4-) Ocak ve mutfak benzetmesinde yeryüzünün hangi yönü öne çıkarılır? (15 kelime)

Canlıların ihtiyaçlarına uygun

5-) Düzenli ve ölçülü yaratılışların ilahî isimlere delalet etmesi hangi okuma biçimini gerektirir? (11 kelime)

Kâinata sadece

6-) Sarayın bölümlerinin ayrı ayrı süslenmiş olması, âlemlerin hangi özelliğine işaret eder? (13 kelime)

Her varlık alanının

7-) Nakışlar ve onların işaretleri bu âlemde neye karşılık gelir? (14 kelime)

Kâinata görülen düzenli

8-) Nakışların ilahî isimlere delalet etmesi, sanat-eser ilişkisi bakımından ne öğretir? (10 kelime)  
Eserin sanatkârını

9-) İman ehlinin Kur'an talebesi diye anılması hangi yöntemi öne çıkarır? (8 kelime)  
Kâinatı vahiy

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve- iki-firkanin-beyani - Set 6**

1-) Temsildeki saray ile gerçek âlem arasında kurulan benzerliğin ana fikri nedir? (12 kelime)

Kâinatın başıboş değil;

2-) Temsildeki hükümdar nasıl bir varlığa işaret eder? (18 kelime)

Başlangıcı ve sonu olmayan,

3-) Yaz mevsimi ve özellikle bir bahçenin anılması, nimetler bakımından hangi fikri destekler? (10 kelime)

İlâhî rahmetin

4-) Gizli hazinelerin ilahî isimlerin tecellilerine benzetilmesi, görünür âlem ile görünmeyen hakikat arasında nasıl bir bağ kurar? (13 kelime)

Görünen şeylerin arkasında

5-) Güneş, Ay ve yıldızların emre bağlı oluşu hangi fikre karşı delildir? (6 kelime)

Tesadüf

6-) Meleklerin saray hizmetkârlarına benzetilmesi onların hangi yönünü öne çıkarır? (11 kelime)

İtaat içinde

7-) Yeryüzü ve onun yüzeyinin mutfakla ilişkilendirilmesi nasıl yorumlanmalıdır? (10 kelime)

Canlıların rızkının

8-) Peygamberler, evliya ve asfiyanın rehberle ilişkilendirilmesi hangi

manevi devamlılığı gösterir? (7 kelime)  
Hakikatin

9-) İki topluluktan ilki kimdir ve hangi kaynağa bağlıdır? (8 kelime)  
Müminlerdir; kâinat

## CEVAP ANAHTARI

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Temsilde anlatılan saray hakikatte neyi temsil eder?

İçinde yaşadığımız kâinatı ve görünen âlemi temsil eder.

2-) Her şeyin kendine mahsus bir dille tesbih etmesi neyi ifade eder?

Varlıkların hâlleriyle Allah'ın yüceliğini ilan ettiğini ifade eder.

3-) Sarayın bölümlerinin çok sayıda âleme karşılık gelmesi, yaratılış hakkında ne öğretir?

Yaratılışın tek düze olmadığını; farklı tabakalar, alanlar ve çeşitlerle zenginleştirildiğini öğretir.

4-) Altı günde yaratma ifadesi burada hangi yönü öne çıkarır?

Yaratılışın ölçülü, planlı ve hikmetli oluşunu öne çıkarır.

5-) Yeryüzünün kalbinde ateş bulunmasına değinilmesi, temsildeki mutfakla nasıl bağ kurar?

İçten işleyen bir hazırlama ve dönüştürme düzeni bulunduğunu göstererek mutfak benzetmesini güçlendirir.

6-) Güneş, Ay ve yıldızların emre bağlı olması tevhid açısından neden önemlidir?

En büyük varlıkların bile tek bir Rabbin yönetimi altında bulunduğunu gösterdiği için önemlidir.

7-) Temsilde geçen gizli hazinelerin cevherleri hakikatte neyi anlatır?

İlâhî isimlerin kutsal tecellilerini anlatır.

8-) Temsildeki rehber kimdir?

Hız. Muhammed Aleyhissalâtu Vesselâm'dır.

9-) Rehberin yardımcılarının peygamberler olması hangi dini yapıyı gösterir?

İlâhî hakikatin insanlara peygamberler vasıtasıyla bildirildiği yapıyı gösterir.

10-) Diğer topluluk hangi özelliklerle nitelenir?

İnkâr ve azgınlık tarafında olan, nefis ve şeytana uyan, sadece dünya hayatına bağlanan bir topluluk olarak nitelenir.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 2 - CEVAPLAR**

1-) Metinde temsilin bittiği söylendikten sonra okuyucu neye davet edilmektedir?

Benzetmenin arkasındaki asıl manayı fark etmeye davet edilmektedir.

2-) Gece ve gündüzün peş peşe çevrilmesi hangi ilahî sıfatları düşündürür?

Kudret, idare, hikmet ve düzen sıfatlarını düşündürür.

3-) Gökler, yer ve içindekilerin tesbih etmesi hangi temel inancı destekler?

Bütün varlıkların Allah'a bağlı olduğu ve O'nu tanıttığı inancını destekler.

4-) Çok sayıdaki âlemin her birinin farklı biçimde süslenmesi hangi sonucu doğurur?

Yaratılıştta hem birlik hem çeşitlilik bulunduğu sonucunu doğurur.

5-) Kâinat sayfasına ayetlerin yazılması benzetmesi neyi anlatır?

Olayların ve varlıkların okunacak işaretler ve anlam taşıyan deliller olduğunu anlatır.

6-) Temsildeki yiyecekler hangi ilahî nimete işaret eder?

Rahmetin özellikle yeryüzünde ortaya çıkan bereketli ve hayret verici meyvelerine işaret eder.

7-) Harika sanatlar ile kudret mucizeleri arasında nasıl bir ilişki kurulmuştur?

Temsildeki sanat eserleri, gerçekte ilahî kudretin dünyada görülen olağanüstü icraatına karşılık gösterilmiştir.

8-) Temsildeki cevherler neden doğrudan nimetlere değil de ilahî isimlerin cilvelerine benzetilmiştir?

Çünkü burada görünen değer, eşyanın maddesinden çok, onların arkasındaki kutsal manaları göstermektedir.

9-) Davetliler arasında cin, insan ve hayvanların bulunması, ilahî rububiyetin kapsamı hakkında ne gösterir?

İlâhî terbiye ve idarenin yalnız insanla sınırlı olmayıp bütün canlıları kuşattığını gösterir.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 3 - CEVAPLAR**

1-) Metindeki temsil-hakikat ilişkisine göre, kâinat neden bir saraya benzetilmiş olabilir?

Çünkü içinde düzen, süs, hikmet, çeşitlilik ve maksatlı yerleştirme vardır.

2-) Kutsal hükümdarın “ezel ve ebed” sahibi olarak anılması neyi ifade eder?

Onun zamanla sınırlı olmadığını, varlığının başlangıç ve son kabul etmediğini ifade eder.

3-) Gece-gündüz dönüşümü ile gök cisimlerinin itaatinin birlikte verilmesi neyi kuvvetlendirir?

Kâinatın tamamında geçerli olan tek bir hâkimiyet bulunduğu düşüncesini kuvvetlendirir.

4-) Varlıkların farklı dillerle tesbih etmesi ifadesi, sözsüz delil hakkında ne öğretir?

Her varlığın yapısı ve hâliyle Allah’ı anlattığını, sadece konuşmanın delil olmadığını öğretir.

5-) Sarayda görülen şaşırtıcı sanat eserleri bu dünyada neyin karşılığıdır?

Allah’ın kudretinin bu âlemde görünen harika tecellileridir.

6-) Misafirlerin cin, insan ve hayvanlar şeklinde belirtilmesi dünya hakkında hangi anlayışı verir?

Dünyanın farklı canlıların bulunduğu ortak bir konak ve geçici misafirhane olduğunu gösterir.

7-) Dünya misafirhanesi ifadesi, insanın dünya hayatına nasıl bakması gerektiğini hatırlatır?

Dünyayı kalıcı yurt değil, geçici konak ve imtihan yeri olarak görmesi gerektiğini hatırlatır.

8-) Rehberin Hz. Muhammed olması, insanın kâinatı doğru anlamasında neden belirleyicidir?

Çünkü kâinatın sahibini, varlığın maksadını ve insanın vazifesini en güvenilir şekilde bildiren odur.

9-) Davet edilen misafirler kimlerdir?

Dünya misafirhanesinde bulunan cinler, insanlar ve insanlara hizmet



eden hayvanlardır.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 4 - CEVAPLAR**

1-) Metinde kâinatın üst ve alt tarafları nasıl tasvir edilerek bütünlük kurulmuştur?

Üst taraf göklerle, alt taraf yeryüzüyle anlatılmış; böylece bütün âlem bir yapı gibi düşünülmüştür.

2-) Yeryüzünün çiçeklerle donatılmış şekilde sunulması hangi ilahî file delil sayılabilir?

Süsleme, rahmet ve sanatla yaratma fiiline delil sayılabilir.

3-) Hükümdarın kutsal bir Zât olarak tanıtılması, temsilin yönünü hangi alana taşır?

Sırf tabiata dair bir anlatımdan çıkarıp tevhid ve marifetullah alanına taşır.

4-) Sarayın odaları veya bölümleri hakikatte neye karşılık gelir?

Çok çeşitli varlık alanlarına ve âlem tabakalarına karşılık gelir.

5-) Temsildeki mücevherler ile ilahî isimler arasında nasıl bir bağ kurulmuştur?

Değerli cevherler, görünmeyen fakat eserlerde parlayan kutsal isimlerin tecellilerine benzetilmiştir.

6-) Dünya misafirhanesindeki davetliler arasında hayvanların da sayılması hangi bakış açısını doğurur?

İnsan merkezli dar bakışı aşarak diğer canlıların da ilahî düzen içinde bir yeri olduğunu düşündürür.

7-) Temsildeki yiyeceklerin rahmet meyveleriyle açıklanması, nimet anlayışını nasıl derinleştirir?

Nimeti yalnız tüketilecek şey değil, ilahî merhametin görünür bir tecellisi olarak anlamayı sağlar.

8-) Rehberin yardımcıları ve talebeleri kimler olarak açıklanmıştır?

Yardımcıları peygamberler, talebeleri ise evliya ve asfiyadır.

9-) İman ehli ile inkâr ehli arasındaki temel fark bu parçada nasıl özetlenebilir?

Biri kâinatı vahyin ışığında okuyup iman eder; diğeri nefis ve şeytanın peşine düşerek sadece dünyaya bağlanır.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 5 - CEVAPLAR**

1-) Metinde anlatılan sarayın âlem olarak açıklanması, temsilin amacını nasıl netleştirir?

Anlatılanların hayalî bir hikâye değil, kâinatı anlamaya yarayan bir benzetme olduğunu netleştirir.

2-) Göğün ıııklı, yerin çiçekli tasviri okuyucuda nasıl bir kavrayış uyandırmayı hedefler?

Bütün kâinatın güzellik ve mana taşıyan bir sergi olduğu kavrayışını uyandırmayı hedefler.

3-) Gecenin ve gündüzün art arda gelmesi hangi hakikati göstermektedir?

Her şeyin ilahî idare altında yürüdüğünü ve kâinatta düzenli bir rububiyet bulunduğunu gösterir.

4-) Ocak ve mutfak benzetmesinde yeryüzünün hangi yönü öne çıkarılır?

Canlıların ihtiyaçlarına uygun şekilde hazırlık yapılan, üretim ve pişme mahalli gibi işleyen yönü öne çıkarılır.

5-) Düzenli ve ölçülü yaratılışların ilahî isimlere delalet etmesi hangi okuma biçimini gerektirir?

Kâinata sadece madde gözüyle değil, mana ve hikmet gözüyle bakmayı gerektirir.

6-) Sarayın bölümlerinin ayrı ayrı süslenmiş olması, âlemlerin hangi özelliğine işaret eder?

Her varlık alanının kendine uygun bir nizam, güzellik ve görev taşıdığına işaret eder.

7-) Nakışlar ve onların işaretleri bu âlemde neye karşılık gelir?

Kâinatta görülen düzenli yaratılışlara ve ölçülü sanat eserlerine karşılık gelir; bunlar ilahî isimleri gösterir.

8-) Nakışların ilahî isimlere delalet etmesi, sanat-eser ilişkisi bakımından ne öğretir?

Eserin sanatkârını tanıttığını ve güzel düzenin sahibine işaret ettiğini öğretir.

9-) İman ehlinin Kur'an talebesi diye anılması hangi yöntemi öne çıkarır?

Kâinatı vahiy rehberliğinde okuyup anlamlandırma yöntemini öne çıkarır.

## **lisans 11-soz-p05-hakikate-gecis-sarayin-aleme-tatbiki-ve-iki-firkanin-beyani - Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Temsildeki saray ile gerçek âlem arasında kurulan benzerliğin ana fikri nedir?

Kâinatın başıboş değil; hikmet, sanat ve maksatla kurulmuş ilahî bir düzen olduğudur.

2-) Temsildeki hükümdar nasıl bir varlığa işaret eder?

Başlangıcı ve sonu olmayan, her şeyin tesbih ve takdis ettiği kutsal ve mutlak kudret sahibi Allah’a işaret eder.

3-) Yaz mevsimi ve özellikle bir bahçenin anılması, nimetler bakımından hangi fikri destekler?

İlâhî rahmetin meyveler ve ürünler yoluyla açıkça görüldüğü fikrini destekler.

4-) Gizli hazinelerin ilahî isimlerin tecellilerine benzetilmesi, görünür âlem ile görünmeyen hakikat arasında nasıl bir bağ kurar?

Görünen şeylerin arkasında daha derin manevi anlamlar ve ilahî isimlerin yansımaları bulunduğunu gösterir.

5-) Güneş, Ay ve yıldızların emre bağlı oluşu hangi fikre karşı delildir? Tesadüf ve başıboşluk fikrine karşı delildir.

6-) Meleklerin saray hizmetkârlarına benzetilmesi onların hangi yönünü öne çıkarır?

İtaat içinde görev yapan, ilahî hizmette bulunan varlıklar oluşunu öne çıkarır.

7-) Yeryüzü ve onun yüzeyinin mutfakla ilişkilendirilmesi nasıl yorumlanmalıdır?

Canlıların rızkının hazırlanıp sunulduğu geniş bir düzen bulunduğu şeklinde yorumlanmalıdır.

8-) Peygamberler, evliya ve asfiyanın rehberle ilişkilendirilmesi hangi manevi devamlılığı gösterir?

Hakikatin bir silsile hâlinde öğretilip yaşatıldığını gösterir.

9-) İki topluluktan ilki kimdir ve hangi kaynağa bağlıdır?

Müminlerdir; kâinat kitabını açıklayan Kur’an’ın talebeleri olarak tanıtılırlar.